

WOJEWÓDZKA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W POZNANIU

SALE ZABAW DLA DZIECI

WYTYCZNE LOKALOWE,
SANITARNE I BEZPIECZEŃSTWA

W ostatnim czasie pojawia się coraz więcej sal zabaw, wyposażonych m. in. w baseny z piłkami, labirynty z przeszkodami, zjeżdżalnie, drabinki, w których rodzice mogą zorganizować przyjęcia okolicznościowe dla swoich dzieci lub spędzić z nimi wolny czas. Ich atrakcyjność wzrasta zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym, gdy pogoda nie sprzyja zabawom na świeżym powietrzu.

W związku z faktem, iż wspomniane miejsca nie podlegają urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a przepisy prawne nie precyzują wymagań dotyczących prowadzenia tego typu działalności, a także podstawowych kwestii związanych z procesem mycia i dezynfekcji, utrzymanie czystości i porządku zależy od stopnia świadomości zagrożenia i dobrej woli właściciela lokalu.

Mając na uwadze powyższe, wyrażamy nadzieję, iż niniejszy Poradnik okaże się pomocny nie tylko dla osób zakładających sale zabaw, ale również właścicieli funkcjonujących obiektów.

WARUNKI TECHNICZNE I SANITARNO – HIGIENICZNE

- Poziom podłóg w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci powinien znajdować się co najmniej 30 cm powyżej terenu urządzonego przy budynku, a wysokość tych pomieszczeń powinna wynosić co najmniej 3 m.
- Sufity, ściany, podłogi oraz posadzki, a także stolarka okienna i drzwiowa powinny być utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym.
- Na grzejnikach centralnego ogrzewania powinny znajdować się osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

MIKROKLIMAT

- W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci powinna być zapewniona:
  - skuteczna wentylacja,
  - temperatura minimalna 18⁰C,
  - właściwe oświetlenie,
  - możliwość otwierania co najmniej 50% powierzchni okien,
  - możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.

WYPOSAŻENIE SALI ZABAW

- Wyposażenie pomieszczeń powinno być zgodne z normą PN-EN 1176 i PN-EN 14960 (zgodność powinna być potwierdzona certyfikatem lub deklaracją zgodności).
- Konstrukcja urządzeń do zabawy powinna być stabilna i wytrzymała.
- Wyposażenie i sprzęt powinny być utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.
- W sali zabaw powinna znajdować się tablica informacyjna określająca zasady bezpiecznego użytkowania sprzętu i urządzeń, a także tablica z numerem telefonu pogotowia ratunkowego, numerem telefonu osoby odpowiedzialnej za konserwację obiektu oraz nazwą i adresem sali zabaw.

MYCIE I DEZYNFEKCJA SPRZĘTU I URZĄDZEŃ

- Procesy mycia i dezynfekcji wyposażenia sal zabaw środkami zalecanymi przez producenta, należy przeprowadzać z częstotliwością uzależnioną od potrzeb danej placówki, sugerując się przede wszystkim liczbą przebywających w sali dzieci.
- Zaleca się prowadzenie rejestru wykonywanych czynności. Dokumentacja powinna zawierać informacje dotyczące daty wykonania i rodzaju sprzętu poddanego myciu i dezynfekcji, zastosowanych środków myjących i dezynfekujących oraz ich stężenia, a także osoby wykonującej czynności związanej z procesami mycia i dezynfekcji.
- Miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości powinno być zabezpieczone przed dostępem dzieci.

POMIESZCZENIA HIGIENICZNO-SANITARNE

- Należy zapewnić dostęp do urządzeń sanitarnych, a w przypadku, gdy istnieje taka potrzeba także stanowiska do przewijania dzieci. Do umywalek powinna być doprowadzona bieżąca zimna i ciepła woda. Pomieszczenia sanitarne trzeba wyposażyć w podstawowe środki higieny osobistej.
- Należy zachować standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (1 miska ustępowa i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci).
- Podłogi oraz ściany do wysokości co najmniej 2 m powinny być pokryte materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych, tak aby możliwe było łatwe utrzymanie ich w czystości.

SZATNIA

- W lokalu należy zapewnić miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej i obuwia z zachowaniem zasad higieny.

W LOKALU NALEŻY ZAPEWNIĆ CZYSTOŚĆ I PORZĄDEK, POMIESZCZENIA UTRZYMYWAĆ W ODPOWIEDNIM STANIE SANITARNO-HIGIENICZNYM I TECHNICZNYM, A TAKŻE PRZEPROWADZAĆ OKRESOWE REMONTY I KONSERWACJE.

SYSTEM I – EJ POMOCY

- W lokalu powinny znajdować się apteczki wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe oraz instrukcje udzielania I-pomocy.
- Personel sprawujący opiekę nad dziećmi powinien być przeszkolony z zakresu udzielania I-pomocy.

PALENIE TYTONIU

- Na terenie placówki należy przestrzegać zakazu palenia tytoniu.
- W widocznych miejscach należy umieścić oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

PERSONEL

- Zgodnie z normą PN-EN 1176-7:2009 zaleca się, aby personel wykonujący zadania w zakresie nadzorowania bezpieczeństwa, takie jak kontrola, naprawa i konserwacja, był kompetentny.
- Personel sprawujący opiekę nad dziećmi powinien dysponować aktualnymi orzeczeniami lekarskimi stwierdzającymi brak przeciwwskazań do pracy z dziećmi.

KONSERWACJA

- Zgodnie z normą PN-EN 1176-7:2009 w celu zapobiegania wypadkom, właściciel lub operator powinien opracować, wprowadzić i utrzymywać harmonogram codziennej obsługi i konserwacji.
- Środki zapobiegawcze podejmowane w celu utrzymania poziomu bezpieczeństwa, funkcjonalności i zgodności z normami winny obejmować m. in. dokręcanie i zacieśnianie zamocowań, malowanie i odświeżanie powierzchni, konserwację wszelkich nawierzchni amortyzujących upadki, smarowanie łożysk, czyszczenie.

KONTROLA

- Norma PN-EN 1176-7:2009 określa, iż sprawdzanie oraz konserwowanie urządzeń i elementów zgodnie z instrukcjami producenta powinno być przeprowadzane z częstotliwością nie mniejszą niż jest przez niego zalecana.
- Zaleca się, aby właściciel lub operator w celu zapobiegania wypadkom zapewnił odpowiedni plan kontroli i aby był on przestrzegany.
  - Kontrola wstępna po zakończonej instalacji, wykonana przez osobę kompetentną w celu oceny zgodności z odpowiednimi normami.
  - Codzienne oględziny umożliwiające stwierdzenie powstałych uszkodzeń czy zużycia.
  - Kontrola obsługi polegająca na szczegółowym sprawdzaniu sprawności i stateczności urządzeń. Wykonywana z częstotliwością od 1 miesiąca do 3 miesięcy lub według instrukcji producenta.
  - Coroczna kontrola główna w celu ustalenia ogólnego poziomu bezpieczeństwa, stanu fundamentów i nawierzchni.

WYKAZ NORM

- **PN-EN 1176-1:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 1: OGÓLNE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ
- **PN-EN 1176-2:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 2: DODATKOWE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ HUŚTAWEK
- **PN-EN 1176-3:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 3: DODATKOWE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ ZJEŹDŹALNI
- **PN-EN 1176-4:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 4: DODATKOWE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ KOLEJEK LINOWYCH
- **PN-EN 1176-5:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 5: DODATKOWE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ KARUZELI
- **PN-EN 1176-6:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 6: DODATKOWE WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ URZĄDZEŃ KOŁYSZĄCYCH
- **PN-EN 1176-7:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 7: WYTYCZNE
INSTALOWANIA, KONTROLI, KONSERWACJI I EKSPLOATACJI
- **PN-EN 1176-10:2009**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 10: DODATKOWE
WYMAGANIA BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ CAŁKOWICIE OBUDOWANYCH
URZĄDZEŃ DO ZABAWY
- **PN-EN 1176-11:2014-11**
WYPOSAŻENIE PLACÓW ZABAW I NAWIERZCHNIE - CZĘŚĆ 11: DODATKOWE
WYMAGANIA BEZPIECZEŃSTWA I METODY BADAŃ SIECI PRZESTRZENNEJ
- **PN-EN 14960:2008**
NADMUCHIWANY SPRZĘT DO ZABAWY - WYMAGANIA BEZPIECZEŃSTWA I METODY
BADAŃ

ABY BYŁO BEZPIECZNIE...

- W sali zabaw należy zapewnić dobrą widoczność umożliwiającą skuteczny nadzór, a także dostęp osobom dorosłym pomagającym dzieciom podczas zabawy.
- Wejście, wyjście i drogi ewakuacyjne do i z sali zabaw, przeznaczone dla użytkowników i służb ratunkowych, powinny być stale dostępne i wolne od przeszkód.
- Usterki pojawiające się podczas eksploatacji, mogące stanowić zagrożenie, powinny być usuwane bezzwłocznie. Jeśli nie jest to możliwe, urządzenia niebezpieczne należy wyłączyć z użytkowania.
- Punkty świetlne, wszelkie elementy przeszkoleniowe, a także instalacja elektryczna powinny spełniać wymogi bezpieczeństwa.
- Wyposażenie sali zabaw powinno być zaprojektowane tak, aby uniemożliwić zakleszczenie części ciała lub odzieży dzieci.
- Sprzęty i urządzenia nie powinny mieć ostro zakończonych elementów lub elementów z ostrymi krawędziami. Szorstkie powierzchnie nie powinny stwarzać zagrożenia urazami, a wystające części (np. śruby) powinny być trwale zakryte.
- Koniec zjeżdżalni nie powinien znajdować się w ogólnodostępnym basenie z piłkami.
- W salach zabaw nie należy żuć gumy, spożywać napojów, słodczy i innych przekąsek.
- Ubiór dzieci nie powinien zagrażać ich bezpieczeństwu – należy unikać szelek, pasków (zwłaszcza z metalowymi klamrami), sznurków i troczków przy kapturze, a także biżuterii.
- Należy określić maksymalną liczbę dzieci, mogących jednorazowo korzystać z sali zabaw.

ZAGROŻENIA ZDROWOTNE

- Dzieci z powodu niedojrzałego układu odpornościowego stanowią grupę ryzyka dla większości chorób zakaźnych, dlatego też przebywanie w salach zabaw może być źródłem narażenia na patogeny przenoszone drogą pokarmową i kontaktową.
- Ryzyko to wzrasta, jeśli w zabawach uczestniczą dzieci przeziębione lub z rozpoczynającą się infekcją.

... dlatego:

- Celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci należy pamiętać o przestrzeganiu podstawowych zasadach higieny, przede wszystkim myciu rąk zarówno przed jak i po skorzystaniu z urządzeń w sali zabaw.
- Chore dzieci nie powinny uczestniczyć w zabawie.